

РОЗВИТОК ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ ЯК ЕВОЛЮЦІЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ УКЛАДІВ

Чебанова П.Є., гр. МЕ-12

Науковий керівник – ст. викл. **Помінова І.І.**

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Сучасний етап соціально-економічного розвитку людської цивілізації безпосередньо пов'язаний з її переходом до нового технологічного укладу. Технологічний уклад – це сукупність технологій та виробництв одного рівня, які поєднуються в стійку цілісність, що самовідтворюється. В наш час загально визнаною є точка зору про існування шести технологічних укладів. На сьогодні в розвинених країнах домінують технології 5-го укладу і формуються технології 6-го технологічного укладу.

Масове поширення виробництв 5-го техноукладу і заміщення ними традиційних технологій у багатьох галузях економіки почалося з середини 70-х років ХХ ст. Важливе місце серед базових виробництв в обробній промисловості зайняли гнучкі автоматизовані системи. Культура масового споживання заміщується індивідуалізацією споживчих переваг населення, що дозволяє істотно розширити його споживчий попит. Особливо швидкими темпами розширюється сфера послуг, головним чином за рахунок розвитку інформаційних. Іншою характерною рисою 5-го техноукладу є деурбанізація розміщення населення і пов'язаний з нею розвиток нової інформаційної і транспортної інфраструктури. Глобалізація соціальних і виробничих відносин різко підвищує розмаїтість духовних і предметних потреб людини у благах та послугах.

Передбачається, що 5-й технологічний уклад триватиме до 2020 р. З початку 1990-х років в надрах п'ятого укладу почали все помітніше проявлятися елементи 6-го технологічного укладу. До його ключових напрямків відносяться біотехнологія, системи штучного інтелекту, глобальні інформаційні мережі та інтегровані високошвидкісні транспортні системи, комп'ютерна освіта, формування мережних бізнес-товариств. Це галузі, які зараз розвиваються в провідних країнах особливо швидкими темпами. У США, наприклад, частка продуктивних сил п'ятого технологічного укладу становить 60%, четвертого – 20%. І близько 5% вже припадають на шостий технологічний уклад. Тож за прогнозами вчених 6-й техноуклад вступить у фазу поширення в 2010-2020 роках, а у фазу зрілості вступить в 2040 році.